

Miklošičeva cesta 38/III
1000 Ljubljana
T: 01/430 32 56

ZAVOD ZA
UNAPREĐIVANJE
ZAŠTITE NA RADU

KONFERENCIJA
„ULOGA I ZNAČAJ STRUČNJAKA ZAŠTITE NA RADU – DANAS I SUTRA“

Stalno stručno usavršavanje stručnjaka zaštite na radu - slovenski model (iskustvo)

Zagreb, 28. 6. 2017

Janez Fabijan
Predsjednik Komore zaštite na radu – Slovenija

Pravne osnove:

Zakon o sigurnosti i zdravlju na radu (Ur. list RS, 43/2011) ZVZD-1

**Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati stručnjak zaštite na radu
(Ur. list RS, 109/2011)**

**Pravilnik o polaganju stručnog ispita iz sigurnosti i zdravlja na radu
(Ur. list RS, 109/2011)**

**Pravilnik o dozvolama za obavljanje stručnih poslova na području
zaštite na radu (Ur. list RS, 109/2011)**

**Pravilnik o vođenju stručnog ispita za sigurnost i zdravlje na radu
(Ur. list RS, 109/2011),**

Obrazovanje i usavršavanje – Članak 16. ZVZD-1

(Ključni strateški cilj strateškog okvira EU 2014. – 2020. točka 4.3.: Osigurati bolju provedbu zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u državama članicama)

„Odgoj i obrazovanje o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu sastavni su dio programa na sveučilištima i školama svih vrsta i razina”

Zahtjev odnosno odredba navedena je u Zakonu o zaštiti na radu iz 1974. godine i 1986. godine, u ZVZD iz 1999. godine i u ZVZD-1 iz 2011. godine – znači, zahtjev je stariji od 40 godina.

- Stanje na ovom području u 2017. godini?

Znanje je temelj za siguran i zdrav rad!

Znanje, vještine odnosno kompetencije i percepcija odgovornosti temelj su za siguran i zdrav rad.

Institucionalno obrazovanje – FKKT

Stručnjak zaštite na radu, osoba kojoj poslodavac povjerava obavljanje stručnih poslova zaštite na radu (Članak 3. ZVZD-1)

- *Poslodavac je dužan odrediti jednog ili više stručnih radnika (Članak 28. ZVZD-1)*
- *Uvjete određuje ministar nadležan za rad (vrsta djelatnosti, vrste i razine rizika od nezgoda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom)*
- *Poslodavac određuje vrstu stručnog obrazovanja i broj stručnjaka s obzirom na:*
 - organizaciju, prirodu i obujam radnog procesa
 - broj zaposlenika
 - broj radnih smjena
 - Broj lokacijski odvojenih jedinica

Stručnjak zaštite na radu

(Pravilnik o uvjetima koje mora ispunjavati stručnjak zaštite na radu (Ur. list RS 109/2011))

Povećana opasnost od ozljeda
na radu, profesionalnih bolesti i
bolesti u vezi s radom
Članak 3.

Najmanje 6/1 prema
KLASIUS-SRV1
Prirodoslovno-tehničko područje
Stručni ispit

Nema veće opasnosti od
ozljeda na radu, profesionalnih
bolesti i bolesti u vezi s radom,
> 5 zaposlenika
Članak 4.

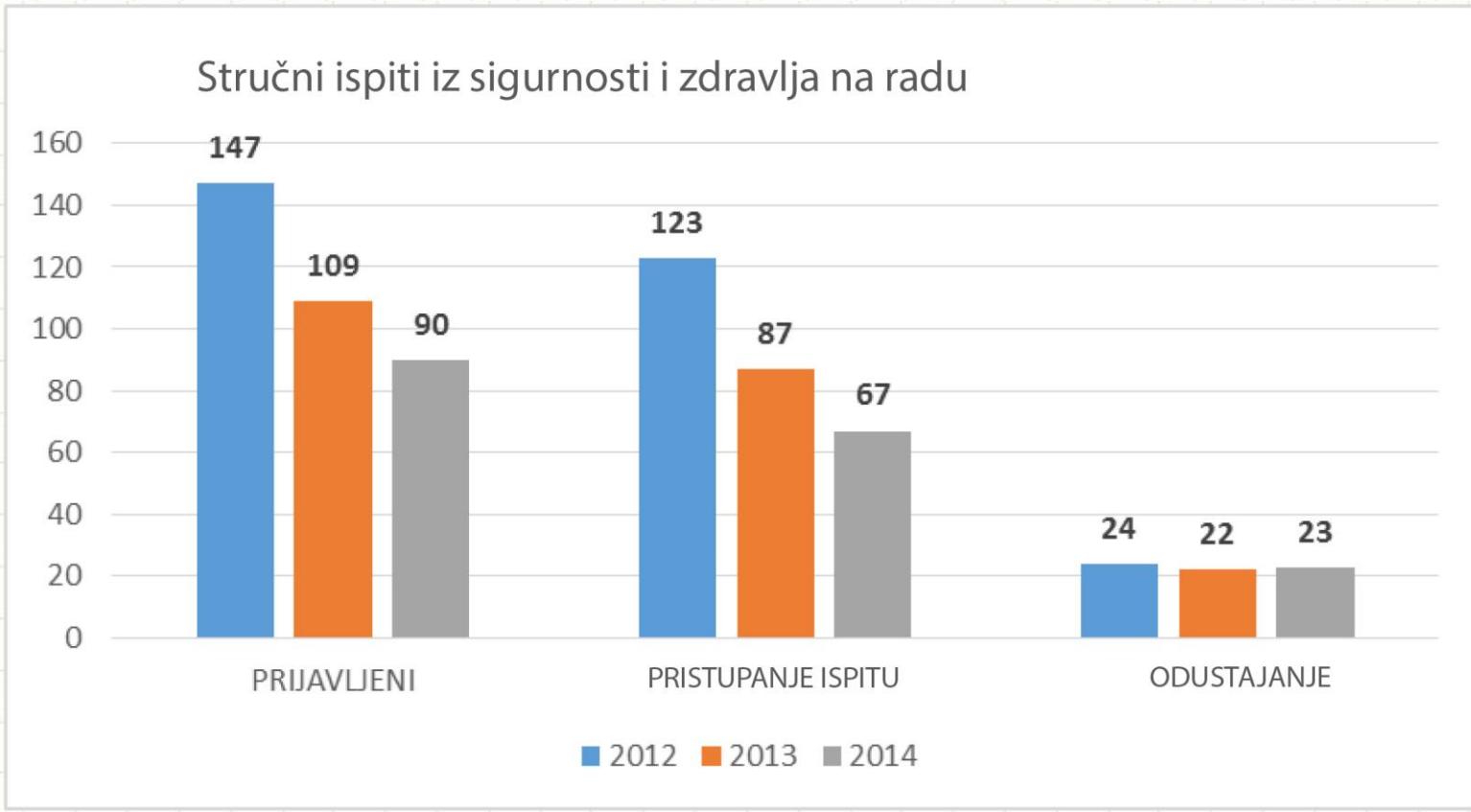
Najmanje 5 po KLASIUS-SRV
Stručni ispit – Opći, stručni dio

Nema veće opasnosti od
ozljeda na radu, profesionalnih
bolesti i bolesti u vezi s radom,
< 5 zaposlenika
Članak 5.

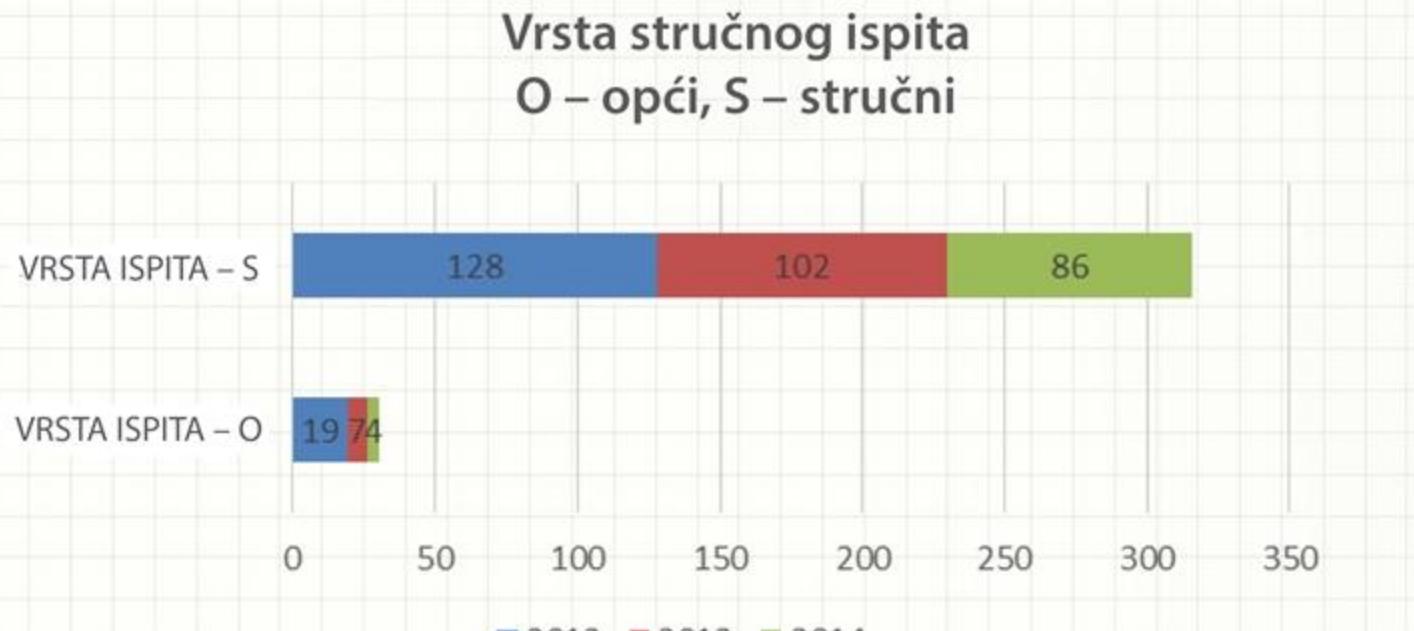
Najmanje 4/1 prema
KLASIUS-SRV
Stručni ispit – Opći dio

*Stručni ispiti s područja zaštite na radu u razdoblju od 2012. do 2014.**

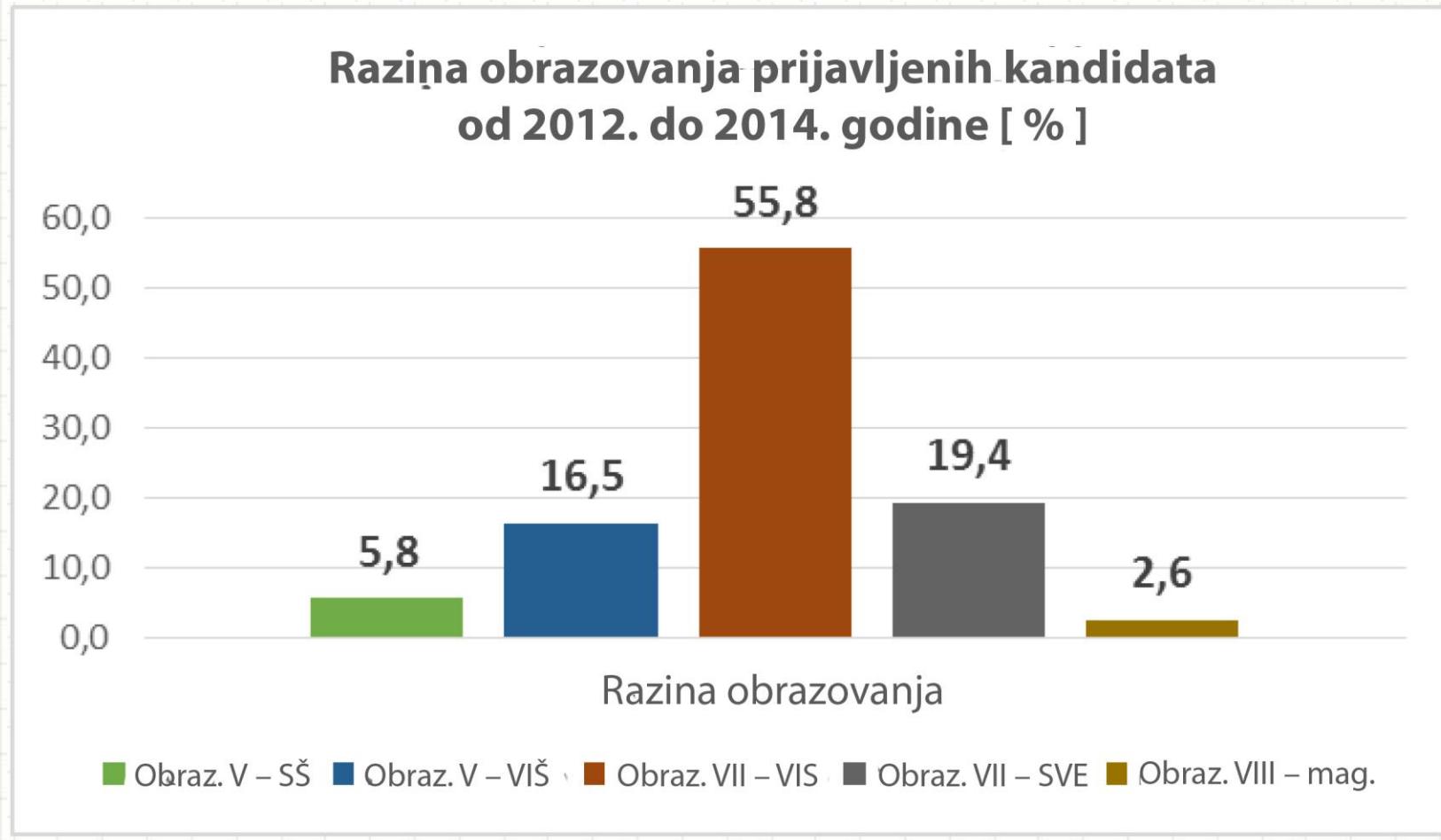
* Izvor: MJU

Vrsta stručnih ispita na području zaštite na radu u razdoblju od 2012 do 2014*

* Izvor: MJU

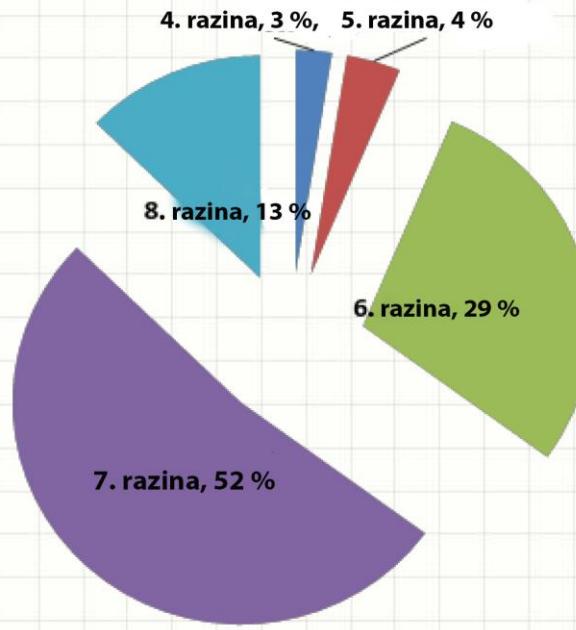
Razina obrazovanja prijavljenih kandidata u razdoblju od 2012 do 2014*

* Izvor: MJU

Razina obrazovanja stručnjaka

Istraživanje o upravljanju sigurnošću i zdravlju na radu za poslodavce u RS — Učinci novoga zakonodavstva na području sigurnosti i zdravlja na radu (Komora zaštite na radu 2013.)

Stručnjak zaštite na radu:

Poslodavac mora omogućiti stručnjaku (Članak 28. ZVZD-1):

- stručno neovisno izvođenje zadataka,
- primjerno vrijeme i pristup svim podacima,
- nadogradnju znanja...

Nepridržavanje tih zahtjeva definirano je kao prekršaj poslodavca u točki 26. Članka 76. ZVZD-1, što je kažnjivo novčanom kaznom od 2.000 do 40.000 €. Odgovorna osoba poslodavca za taj prekršaj kažnjava se s 500 do 4.000 €.

Trajno usavršavanje stručnjaka

Pravilnik o trajnom stručnom usavršavanju na području sigurnosti i zdravlja na radu (Ur. list RS, 109/2011)

Stručni radnik mora biti osposobljen za obavljanje stručnih zadataka zaštite na radu i mora se u skladu s aktima poslodavca trajno stručno usavršavati.

(Članak 2. — Pravilnik o uvjetima koje mora ispunjavati stručnjak zaštite na radu (Ur. list RS 109/2011))

Dodatni uvjeti za obnovu radne dozvole

(Članak 7. Pravilnika o dozvolama za obavljanje stručnih zadataka na području zaštite na radu (Ur. list RS, 109/2011))

Za obnovu radne dozvole pravna osoba ili samostalni poduzetnik mora dokazati za svakog stručnjaka da je radnik stručno usavršen u skladu s propisom koji definira stručno usavršavanje stručnjaka zaštite na radu.

Dokazi stručnjaka o njegovu trajnom usavršavanju moraju pokazati 100 kreditnih bodova kada je stručnjak kod pravne osobe ili samostalnog poduzetnika pojedinca neprekidno zaposlen najmanje sedam godina. Od tih 100 bodova najmanje 30 % bodova mora biti stečeno tijekom osposobljavanja na područjima onih stručnih zadataka koje obavlja i za koje je pravna osoba ili samostalni poduzetnik dobio dozvolu.

Zaključci stanja – prijedlozi Komore zaštite na radu :

- *Određenje vrste djelatnosti poslodavaca gdje je moguće obavljati stručne zadatke zaštite na radu s IV. ili V. stupnjem stručnog obrazovanja*
- *Izjednačenje uvjete stručnjaka za obavljanje stručnih zadatka u vezi s trajnim stručnim usavršavanjem na području sigurnosti i zdravlja na radu*
- *Poboljšanje evidencije na području trajnog stručnog usavršavanja što se tiče sigurnosti i zdravlja na radu (prijetlog: prijenos aktivnosti na Komoru zaštite na radu)*
- *Poštovanje nadzora nad provedbom stavka 5. Članka 28. ZVZD-1 i Članka 2. Pravilnika o uvjetima koje mora ispunjavati stručnjak zaštite na radu*

Novi i predstojeći rizici

Radne okoline neprestano se mijenjaju – nove mogućnosti i novi rizici

Izvor novih i predstojećih rizika:

1. Fizički rizici (tjelesna neaktivnost, sinergistički učinci kemijskih, fizikalnih i psihosocijalnih rizika - višestruko povećanje KMO)

2. Porast psihosocijalnih rizika

(nesigurnost zaposlenja, oblike zapošljavanja, visoki zahtjevi rada, vremenski pritisci, intenzitet rada, prekomjerno radno vrijeme, nasilje, uznemiravanje, neravnoteže između posla i privatnog života, (zlo)upotreba farmakoloških tvari za povećanje kognitivnih sposobnosti, trajna nadogradnja vještina)

Novi i predstojeći rizici

3. Predstojeći rizici zbog opasnih tvari i novih tehnologija
(nanomaterijali, zelene tehnologije, biološki rizici (npr. SARS, Ebola...) IKT, umjetna mineralna vlakna, endokrini disruptori, ototoksičnost...)

4. Pretvorba radnih mesta

(Informacijski intenzivnija; uključivanje radnika u automatizirane radne procese; intenzivnija suradnja između čovjeka – radnika i strojeva – robota; naglasak na specifičnim kognitivnim sposobnostima (dugoročna pažnja, usredotočenost, budnost, prebacivanje između različitih zadataka, zahtjeva se više novih specifičnih vještina...)

Predložene izmjene

Komora zaštite na radu podnijela je Vijeću za sigurnost i zdravlje na 6. sjednici 12. 12. 2017. prijedlog izmjena Pravilnika o trajnom stručnom usavršavanju i osposobljavanju stručnih radnika, predstavnika zaposlenika i povjerenika zaposlenika na području sigurnosti i zdravlja na radu.

Tim pravilnikom određuje se obveza trajnog usavršavanja i osposobljavanja za stručnjake zaštite na radu, način provođenja trajnog usavršavanja i osposobljavanja stručnjaka zaštite na radu koji obavljaju stručne zadatke iz Članka 29. Zakona o sigurnosti i zdravlju na radu (Ur. list RS, 43/11), u nastavku ZVZD-1.

Ta pravilnik također uređuje osposobljavanje poslodavca koji sami preuzmu stručne zadatke zaštite na radu (u dalnjem tekstu: stručnjaci).

Stručnjak zaštite na radu i programi osposobljavanja

Povećana opasnost od ozljeda
na radu, profesionalnih bolesti
i bolesti u vezi s radom
Članak 3.

Nema veće opasnosti od
ozljeda na radu, profesionalnih
bolesti i bolesti u vezi s radom,
> 5 zaposlenika
Članak 4.

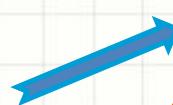
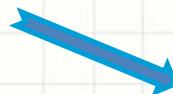
Nema veće opasnosti za
ozljede na radu, profesionalne
bolesti i bolesti u vezi s radom,
< 5 zaposlenika
Članak 5.

Poslodavac kao stručnjak
(Članak 3., 4. ili 5.)

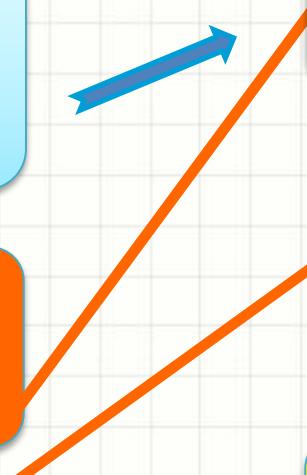
Radnički povjerenik

Program A

Program B

Program C

Oblici trajnog osposobljavanja

U oblike stručnog osposobljavanja i usavršavanja stručnjaka zaštite na radu, radničkih povjerenika za sigurnost i zdravlje na radu i radničkih predstavnika uvrštavaju se:

- *kongresi, seminari, radionice,*
- *mentorstvo studenata na području sigurnosti i zdravlja na radu,*
- *studijski posjet poslodavaca, studijska putovanja, stručni izleti,*
- *međunarodni kongresi,*
- *poslijediplomski studiji, specijalizacije,*
- *objavljivanje znanstvenih, stručnih i popularnih članaka,*
- *predavanje ili sudjelovanje na znanstvenom ili stručnom susretu kod kuće,*
- *predavanje ili sudjelovanje na znanstvenim ili stručnom susretu u inozemstvu,*
- *objava u zborniku, knjizi ili monografiji,*
- *organiziranje izložbi,*
- *stručni prilog u medijima,*
- *obrazloženja, vještačenja,*
- *sudjelovanje na stručnom predavanju,*
- *posjeti sajmova na području sigurnosti i zdravlja na radu.*

Sadržaj programa i objava

Programi osposobljavanja stručnih radnika moraju:

- *slijediti ciljeve aktualne strategije EU na području sigurnosti i zdravlja na radu*
- *slijediti ciljeve nacionalne strategije*
- *voditi računa o aktualnoj problematici na području sigurnosti i zdravlja na radu (nalazi inspekcije rada, inicijative stručne javnosti...)*
- *voditi računa o novim i predstojećim rizicima*
- *pratiti istraživanja i razvoj na području struke sigurnosti i zdravlja na radu*
- *omogućiti prijenos učinkovitih dobrih praksi na području sigurnosti i zdravlja na radu*

Nakon dogovora sa Savjetom za sigurnost i zdravlje na radu ministar nadležan za rad svake godine do kraja studenog objavljuje sadržaje programskih sklopova za pojedine programe osposobljavanja stručnjaka zaštite na radu za sljedeću godinu.

Postupak certificiranja programa na temelju zahtjeva

Od nadležnog ministarstva izvođač programa može zatražiti odobrenje programa iz Članka 4. ovog Pravilnika.

Zahtjev za odobrenje programskog sklopa mora sadržavati sljedeće podatke: izvođač osposobljavanja, programski sklop, ciljna skupina, ciljevi programa, broj sati programa s kvantificiranim bodovima, teme programa s određivanjem sadržaja, broj sati i vrste rada za svaku temu, broj planiranih ponavljanja, ukupno vrijeme osposobljavanja, reference predavača, mjesto i vrijeme osposobljavanja, odgovorna osoba izvođača osposobljavanja.

Primljeni zahtjev razmatra nadležno ministarstvo u suradnji sa stručnom javnosti – Komorom zaštite na radu.

Obveze stručnih radnika, radničkih povjerenika zaštite na radu i radničkih predstavnika

Smatra se da se stručnjaci zaštite na radu u skladu s ovim Pravilnikom stalno usavršavaju i osposobljavaju na području zdravlja i sigurnosti na radu ako u kalendarskoj godini pohađaju osposobljavanja u skladu s Člankom 4. ovog Pravilnika i dobiju 16 kreditnih bodova.

Radnički povjerenik za sigurnost i zdravlje na radu ili radnički predstavnik prema ovom Pravilniku usavršavaju znanje i osposobljavaju se na području sigurnosti i zdravlja na radu u skladu s ovim Pravilnikom jednom godišnje prema odobrenim prilagođenim programima.

BODOVANJE PROGRAMA

Pravo na stjecanje bodova za sudjelovanje u programima

Sudjelovanjem u programima iz stavka 1. Članka 4. ovog Pravilnika i nakon završetka svih obveza prema pojedinom programu stručnjak ima pravo na bodove kojima dokazuje da je kvalificiran za obavljanje određenih stručnih poslova u skladu sa zakonom i propisima donesenima na njegovoj osnovi.

Bodovanje programa, članaka i drugih radova

Programi se ocjenjuju na sljedeći način:

- a. *programi osposobljavanja u trajanju od 4 do 8 školskih sati – 8 bodova,*
- b. *programi osposobljavanja u trajanju od 8 do 16 školskih sati – 12 bodova,*
- c. *programi osposobljavanja u trajanju od 16 do 24 školskih sati – 20 bodova.*

Predavačima koji su aktivni sudionici programa iz prethodnog stavka broj bodova povećava se za 50 posto.

Potvrde o osposobljavanju

Izvođač programa prema ovom Pravilniku izdaje sudioniku programa potvrdu o sudjelovanju nakon što ispunи sve obveze.

Na temelju zahtjeva sudionika nadležno ministarstvo može izdati potvrdu o osposobljavanju za koje nije specificiran i odobren zahtjev za odobrenje programa na ministarstvu. Zahtjev mora sadržavati:

- *informacije o izvođaču osposobljavanja*
- *programske sklopove*
- *ciljnu skupinu*
- *ciljeve programa*
- *broj sati programa s kvantificiranim bodovima*
- *teme programa s određivanjem sadržaja (sažetak)*
- *broj sati i vrste rada za pojedinu temu*
- *ukupno vrijeme osposobljavanja*
- *mjesto i vrijeme osposobljavanja*

Dokumentacija

Izvođači čuvaju dokumentaciju o provedenim programima i izdanim potvrdama. Izvođač je dužan u roku od 7 dana nakon završetka usavršavanja ili osposobljavanja ministarstvu i Komori zaštite na radu proslijediti evidenciju sudionika pojedinog programa.

Ministarstvo može zahtijevati i izvođač mu mora omogućiti pristup dokumentima iz prethodnog stavka.

Ministarstvo čuva evidenciju odobrenih programa iz Članka 7. ovog Pravilnika i vodi evidenciju o sudionicima u programima.

Opcija: Komora zaštite na radu čuva dokumentaciju odobrenih programa iz Članka 7. ovog Pravilnika i vodi evidenciju o sudionicima u programima.

HVALA NA POZORNOSTI!!

